EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 7.10.2019
COM(2019) 449 final

BERETNING FRA KOMMISSIONEN

TIL EUROPA-PARLAMENTET

om koordinationsgruppen for torturbekæmpelsesaktiviteter og høringer i henhold til artikel 31, i forordning (EU) 2019/15 om handel med visse varer, der kan anvendes til henrettelse, tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf

1. Indledning

I henhold til artikel 31, stk. 4, i forordning (EU) 2019/125 af 16. januar 2019 om handel med visse varer, der kan anvendes til henrettelse, tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf[1] ("forordningen") skal Kommissionen forelægge Europa-Parlamentet en årlig rapport om de aktiviteter, undersøgelser og høringer, som koordinationsgruppen for torturbekæmpelse har foretaget. Det fastsættes endvidere, at den årlige rapport udarbejdes under behørig hensyntagen til nødvendigheden af ikke at underminere fysiske eller juridiske personers forretningsmæssige interesser.

På grund af de temmeligt begrænsede oplysninger i 2017 indeholder denne rapport oplysninger om koordinationsgruppen for torturbekæmpelses aktiviteter i 2017 og 2018, dvs. perioden fra ikrafttræden af forordning (EU) 2016/2134 af 23. november 2016, hvorved gruppen blev nedsat.

2. Reguleringsmæssig ramme

I forordningen fremhæves EU's tilsagn om udryddelse af tortur og henrettelse. Det forbydes at eksportere og importere varer, der er særligt konstrueret til henrettelse, tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. Det kræves også, at eksport af varer, der kan anvendes til tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, underlægges krav om forudgående tilladelse fra EU-medlemsstaternes kompetente myndigheder.

Listen over forbudte og kontrollerede varer findes i forordningens bilag II, III og IV:

Forordningen blev ændret én gang i den periode, som denne rapport dækker. Ved Kommissionens delegerede forordning (EU) 2018/181 af 18. oktober 2017[2] blev Den Dominikanske Republik, São Tomé og Principe samt Togo tilføjet til listen over bestemmelseslande, hvor den generelle EU-udførselstilladelse (for øjeblikket bilag V) er gældende[3].

---

1 Forordningen om handel med visse varer, der kan anvendes til henrettelse, tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf blev vedtaget den 30.7.2005 (forordning (EF) nr. 1236/2005). Den er blevet ændret flere gange. Den blev senest ændret ved forordning (EU) 2016/2134 af 23.11.2016 og efterfølgende kodificeret som forordning (EU) 2019/125 af 16.1.2019 (EUT L 30 af 31.1.2019, s. 1).

2 EUT L 40 af 13.2.2018, s. 1.

3 Den generelle EU-udførselstilladelse er gældende for eksport til lande, som har afskaffet henrettelse i forbindelse med alle former for kriminalitet og bekræftet denne afskaffelse med et internationalt tilsagn, hvis betingelserne for og kravene til anvendelse af tilladelsen er opfyldt. For så vidt angår lande, der ikke er medlemmer af Europarådet, omfatter listen de lande, som ikke alene har afskaffet henrettelse i forbindelse med alle former for kriminalitet, men også har ratificeret den anden valgfri protokol til den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder uden forbehold.

3. Aktiviteterne i koordinationsgruppen for torturbekæmpelse

Koordinationsgruppen for torturbekæmpelse (ATCG) blev oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/2134 med henblik på at undersøge spørgsmål vedrørende anvendelsen af denne forordning.

ATCG fungerer som et forum for eksperter fra medlemsstaterne og Kommissionen til at udveksle oplysninger om administrativ praksis og til at drøfte spørgsmål om fortolkning af denne forordning, tekniske spørgsmål med hensyn til de varer, der er opført, udviklinger i relation til denne forordning og eventuelle andre spørgsmål, der måtte opstå. Endvidere skal Kommissionen ved udarbejdelsen af delegerede retsakter høre ATCG i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning af 13. april 2016[4].

ATCG afholdt to møder i rapporteringsperioden, henholdsvis den 12. juli 2017 og den 28. juni 2018, med henblik på at udveksle oplysninger om en række aktuelle emner vedrørende gennemførelsen af forordningen.

3.1. Underretning om afslag og eksportører omfattet af forbud

ATCG afholdt møder til udveksling af tekniske oplysninger vedrørende de tilgængelige værktøjer i det elektroniske system for produkter med dobbelt anvendelse, som er et sikkert og krypteret system, der er oprettet af Kommissionen med henblik på udveksling af visse oplysninger mellem kompetente myndigheder. I henhold til forordningens artikel 23, stk. 5, skal de kompetente myndigheder i EU-medlemsstaterne anvende det elektroniske system for produkter med dobbelt anvendelse til at meddele oplysninger om tilfælde, hvor en anmodning om en eksporttilladelse er blevet afvist (såkaldte afslag).

Der blev indført nye indberetningsværktøjer i systemet for produkter med dobbelt anvendelse for at bringe det i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/2134[5]. Værktøjerne gør det muligt for de kompetente myndigheder at indberette:

i) oplysninger om eksportører, der har fået forbud mod at anvende den generelle EU-udførselstilladelse (artikel 20, stk. 1)
ii) oplysninger om teknisk bistand, der ikke er givet tilladelse til (artikel 15, stk. 1, litra a), og artikel 19, stk. 1, litra a)) og
iii) oplysninger om mæglervirksomhed, der ikke er givet tilladelse til (artikel 15, stk. 1, litra b), og artikel 19, stk. 1, litra b)).

3.2. Krav om forudgående tilladelse i henhold til artikel 15 og 19 om teknisk bistand og mæglervirksomhed

Med hensyn til kravet om forudgående tilladelse til visse former for teknisk bistand og mæglervirksomhed som fastlagt i forordningens artikel 15 og 19 blev medlemmerne af ATCG anmodet om at dele de retningslinjer, som de har udviklet i forbindelse med disse spørgsmål, herunder definitionen af visse udtryk såsom "mægler" og "leverandør af teknisk bistand".

[4] EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1.
[5] EUT L 338 af 13.12.2016, s. 1.

3.3. Håndhævelse af forbuddene i artikel 8 og 9 vedrørende handelsmesser og reklame

ATCG afholdt møder til udveksling af tekniske oplysninger vedrørende forbuddene, der er fastlagt i henholdsvis artikel 8 og 9 i forordningen, om handelsmesser og reklame. Disse forbud blev indført med ændringen af forordningen i 2016. De trådte i kraft den 16. december 2016. Udvekslingen berørte især muligheden for retningslinjer til relevante myndigheder samt håndhævelsesbestemmelser. Det blev bemærket, at der var blevet afrapporteret om tilfælde af reklame for varer på visse europæiske leverandørers websteder, som kunne tyde på, at omfanget af dette forbud som fastsat i forordningen ikke er tilstrækkelig.

3.4. Den globale alliance for torturfri handel

ATCG blev orienteret om den vigtigste udvikling i den globale alliance for torturfri handel[6]. Den globale alliance, som er blevet fremmet af Den Europæiske Union og medsponsoreret af Argentina og Mongoliet, blev lanceret den 18. september 2017, hvor 57 medlemmer vedtog en politisk erklæring om dens grundlæggende principper, herunder tilsagn om at træffe effektive foranstaltninger for at begrænse handel med varer, der anvendes til henrettelse og tortur, gennem national lovgivning og effektiv håndhævelse.

Dette initiativ har til formål at gøre opmærksom på EU-forordningen og tilskynde andre lande til at træffe lignende handelsforanstaltninger med henblik på at stoppe eller begrænse global handel med varer, der anvendes til henrettelse og tortur. Alle EU-medlemsstater og mere end 30 lande har tilsluttet sig den globale alliance.

6 http://www.torturefreetrade.org/